

Nr. 185/372/

Trečiadienis, 1946. VIII. 14

IŠ VISO PASAULO

- **LIETUVIŲ IR ŠVIETIMŲ RYTUS**, 1945 m. rugpiūčio 14 d., pasaulis išgirdo naująją apie Japonijos kapituliaciją sąjungininkams. Tuo pat karas savo paskutinėje stadijoje staiga įgijo naują ir visus sukreičiančią viršmę. Kai Japonija atmetė sąjungininkų ultimatumą, rugpiūčio 6 d. nukrito pirmoji atominė bomba ant japonų militarinio punkto - Hirošimos, ir 10 kv. km plotą sulpyrino su žeme. Rugpiūčio 9 d. and. Armija įsiveržė į Mandčūriją, o paskui nukrito ir antroji bomba ant Nagasaki. Per 24 val. Japonijos vyriausybė paskelbė priimanči sąjungininkų ultimatumą. Tuo būdu antusias pasaulinis karas baigėsi. Pasaulis laugviau atsikvėpė, bet čia apie naująją ginclą džiaugsmą suosišė su nerimu: viešoms pasidare aišku, kokia rezultatai to naujo ginklo pavartojimo ir kokia pavojai grasia pasaulinį atititios Japūnos: Karas laimėtas bendradarbiaujant viešoms sąjungininkams, o jų taikos siakimai realizuojami Jungt. Tautų Organizacijoje.

- **VARAN PARYŽIUS** taikos konferencijai dėl da Casperi kalbos aštoriai pasaulė savo nuomonę Molotovas, tarp kitko pabrėždamas, jog Rusija norinti Italijos suverenumą, bet negalima osą užmiršti, kad Italija buvo užėmusi Abisiniją ir Albaniją, užėmusi Francūziją ir dalyvavusi antikominternio pakto. Da Casperi savo kalboje padavęs suprasti, kad Italija atgailančia dėl savo praaitios, priešingai - ji senuoju imperializmu siekianti Istrijos ir Visos Venecija Julijos. Molotovas atmetė da Casperi siūlymą Triasto klausimą atidėti vienuiems metams. Sovietai pripažįsta Italijos teisės Viduržemio jūrai, bet, girdi, tam tikros didiosios jėgos tą jūrą norinčios pačnyti savo monopoliu, pažeminamos ne tik Italijos, bet ir Francūzijos rolę. Ba to, Molotovas pažymėjęs, jog Italijos ūkis prislogiamas užsienio palaikomais trostais ir kartolėmis. Paskui tarė žodį Abisinijos atstovas, taip pat pažymėdamas, jog Italijoje nematoma atgailos ženklo. Toji šalis daugiausia nuoskaudos osanti padarins Abisinijai. Abisinija naikalanianti sau Britrojos. Min. pir. Caldaris paraiškės, jog, atgaudama Dodokanėsą, Graikija sureguliuojanti savo santykius su Italija, tik dar reikalinga osą gauti iš jos reparacijos Graikijos ūkini atstatyti. Popietiniame konferencijos posėdyje paraiškė nuomonę Rumunijos už. raik. min. Tatarescu dėl su jo kraštu sudaromosios taikos sutarties projekto. Rumunijos vyriausybė su apgailostavimu konstatuojanti, kad mažai tame projekte toatsivolgaiama į inasą, kuri Rumunija padariusi paskutinėje karo fazėje su Vokietija. Rumunija visados buvusi vokiečių priešas, tik natsakingi elementai buvo pricipalę priešais valtybių. Jo vyriausybė osanti patenkinta, kad Giobenburgano priskyrimas Vengrijai pagal 1940 m. Vienos sutartį dabar atšaukiamas; tuo būdu būsiąs imanomas tarp abiejų kraštų bendradarbiavimas. Rumunija karo su vokiečiais osanti atokusi 110.000 vyrų. Paraiškėdamas Rusijos nuomonę Višinskis dėl Tatarescu kalbos, pasveikinęs naująją demokratini

Remunijos vystymasi. Višiaskis apeliavęs, kad taikos sutarties sąlygos Remunijai būtų sušvelninamos, nes ji kariausiu sąjungininkų nuėję, be to, galutinai nutraukusi ryšius su fašizmu. Tačiau Remunijai esą dar sunkenybių reakcionieriams krašte įveikti. Palaukų žodį Remunijai pasakęs ir Čekoslovakijos atstovas užs. reik. min. Massaryk. Šio ryto žiniomis, Bevinas vakar po posėdžio buvo susitikęs su Byrnes, kuris pareiškęs viešumai, jog per

jų abiejų pasikalbėjimą nebuvo liečiama Palestinos problema, nes toji problema esanti prez. Trumano ir an. pirm. Attlee tiesioginio pasitarimo dalykas. Dė Casperi buvęs susitikęs su Brazilijos ir Kubos atstovais, o šiandien pasimatysias su Molotovu, kuris aštrokai vakar pasisakė dėl de Casperi kalbos. Šiandien pareisias savo vyriausybės pareiškimus Bulgarijos ir Vengrijos atstovai. Ryšium su neseniai paskelbtąja Maskvos spaudoj Byrnes kalba, kaip New York praneša, Amerikos spaudoj pažymima, jog viena kregždė nupadaranti dar vasaros.

- UNRROS KONFERENCIJOJ Genevoj, kaip Londonas praneša, La Guardia paliečias britų potvarkį, kuriuo sulaukoma žydų nelegali imigracija iš Lenkijos Palestinos, pabrėždamas, kad žydų tauta daug nukentėjusi ir žydai pabėgėliai nusipelnę visos Unrrai imamos pagalbos. Iki bus gautas naujas potvarkis, žydus Unrra remiant. Lenkijoje antisemitizmo akcijoje vyriausybė nedalyvaujanti. Lenkijos atstovas konferencijos posėdy pareiškęs, jog daugumas DP lenkų esą klaidingai informuoti apie dabartinę Lenkijos padėtį ir dėl to vengia grįžti tėvynėn. Jie, girdi, jungiasi į batalijonus ir tikisi vieną gražią dieną išsijungti į Vakarų sąjungininkus. Britų atstovas tą lenkų atstovo pareiškimą griežtai demontavęs. Frankfurto žiniomis, JAV atstovas Unrros konferencijoje pasiūlęs, kad stovyklose esantiems DP Unrra teiktų pagalbą iki tol, kol tų žmonių globą perims kita organizacija, mažiausiai iki 1947 m. liepos 30 d. La Guardia pareiškęs pagėidavimą, kad į DP stovyklas būtų leidžiami apsilankyti Rusijos, Lenkijos ir Jugoslavijos atstovai. Be to, pažymėjęs, jog Brazilija nutarusi išsileisti 100.000 išvietintųjų, o jis pats Amerikos Kongresui esąs pateikęs pasiūlymą papildomai išsileisti 100.000 išvietintųjų į JAV. La Guardia apeliavęs, kad ir kiti kraštai išsileistų tuos benamus, kurių 830.000 Unrra dabar globojanti stovyklose. Lenkijos atstovas parėmęs JAV atstovo pasiūlymą, kad Unrra toliau globotų DP, o anksčiau jis buvęs pasisakęs prieš Unrros veiklos nutraukimą.

- RUSIJOS NOTOJE Turkijai dėl 1936 m. Montreux pasirašytos konvencijos revizijos, kaip Londonas praneša, numatoma Turkijos ir Rusijos bendra Dardanelių gynyba, tuo tarpu kai 1936 m. sutartimi toji gynyba buvo vien Turkijos rankose. Pabrėžiama, jog Turkija atsakinga, kad per karą buvo leidžiama per Dardanelus praplaukti ašies valstybių laivams. Be to, numatomas laisvas visų valstybių prekybinių laivų praplaukimas, o karo laivų - tik Juodosios jūros pakraučio valstybių. Ligi šiol Dardanelai buvę tarptautinėj priežiūroj, o dabar jie turi pereiti Juodosios jūros valstybių priežiūron, įskaitant Rusiją ir Turkiją.

- PALESTINOJE vakar buvę masinės demonstracijos. Neatimamai prasi-dėję, kaip Londonas pažymi, dėl britų paskelbtojo įstatymo nelegaliajai žydų imigracijai Palestinos suvaržyti. Haifos uoste minia žmonių bandžiusi prasiveržti ir palydėti grąžinamus nelegaliai čia atvažiavusius žydus Kiptan, kur įsteigtas tų žydų surinkimo lageris. Uoste kariuomenė buvusi apmėtyta akmenimis, taką net ašarines dujas panaudoti prieš maištaujančią minią. Žydų na-

cionalinė taryba pranešusi, kad nuo tuoj pat žydai atsisakę dalyvauti vietos savivaldybių ir kitų administracijų Palestinoje. Slaptasis žydų radijo siųstuvas paraginęs nesilaikyti paskelbtojo suvaržymo vaikščiojimui. "Jewish Agency" vakar Paryžiuje paskelbusi savo deklaraciją dėl britų paskelbtojo įstatymo žydų nelegaliai imigracijai, apkaltindama D.Britaniją nesilaikant tarptautinių įsipareigojimų, išsineančių iš Palestinos mandato teisių. Žydai šaukiami pasyviai pasipriešimui ir visuotiniam 7 valandų streikui. Šio ryto žiniomis, Jeruzalėj, Haifoje ir Tel-Avive širyti būvę jau ramu. Per naktį 50.000 kariuomenės būvę parengtyje. Į Kiprą jau atplaukę du laivai su gražinamais nelegaliai Palestinoje patekusiais žydais. Per vakarykščius susidūrimus esą 3 asmens žuvę, 7 sužeisti. Komunistų "Daily Worker" kritikuoja britų įstatymą dėl žydų imigracijos varžymo. "Daily Telegraph" tą nelegalią imigraciją laiko tarptautiniu skandalu. Tai esąs organizuotas sąmokslas, žydai imigruoja su falsifikuotais dokumentais. Vykstantieji Palestinoje esą parinktiniai asmens, kurie galėtų kelti Palestinoje sionistinių sąjūdį. Londono žiniomis, Čekoslovakijos ir Lenkijos siena uždaryta, kad būtų užkirstas kelias nelegaliam žydų bėgimui iš rytų.

- ARABŲ LYGOS KONFERENCIJOJ, Aleksandrijoje, kur dalyvauja arabų kraštų užs.reik.ministeriai, Londono žiniomis, nutarta siųsti savo atstovus į Londoną laisviems pasitarimams dėl Palestinos problemos. Data tiems pasitarimams paliekama nustatyti Anglijai.

- TRYKVE LIE, New Yorko pranešimu, jau sugrįžęs į JAV. Afganistano priėmimas į JTO esąs palankiai sprendžiamas, bet dėl Transjordanijos ir Albanijos priėmimo dar nepadaryta jokio nutarimo. Baromünsterio žiniomis, prieš Portugalijos priėmimą į JTO pasisakę P.S.Taryboje Rusijos, Lenkijos ir Meksikos atstovai.

- PRANCŪZIJA, kaip vakarykštis "New York Times" rašo, atmetanti amerikiečių planą dėl ekonominio bendradarbiavimo tarp Vokietijos zonų, siekdama laikytis neutralumo tarp Rusijos iš vienos pusės ir JAV ir D.Britanijos iš kitos. Toji laikysena padrasinanti Rusiją laikytis savo nusistatymo dėl Vokietijos ekonominės vienybės, kurios ji tuo tarpu nepalaikanti. SW radijo žiniomis, Čekoslovakijos spaudoje rašoma, kad dabar esąs geras laikas Prancūzijai sudaryti sąjungą su D.Britanija.

- SOVIETŲ KARIUOMENĖS PASTIPRINIMAI, kaip širyti Baromünsteris pranešė, traukiami prie šiaurinės Persijos sienos kaip saugumo priemonė prieš britų kariuomenės sutraukimą į Iraką.

- JAV PESTININKŲ KARIUOMENĖ, New Yorko žiniomis, nemanoma atitraukti iš Kinijos.

- INDIJOJ, kaip Londonas sako, Kongreso partijos vadas pandit Nehru, vicekaraliaus kviečiamas, pareiškęs sutikimą dėl krašto pereinamosios vyriausybės sudarymo. Naujojoje vyriausybėje esą numatomi 6 atstovai iš Kongreso partijos, 5 iš musulmonų ir 3 iš mažesniųjų grupių.

- JAPONIJOJ, Frankfurto žiniomis, gen.Mc Arthur kontr.taryboje pasiūlęs atsiųsti visiems sąjungininkams, kovojusiems prieš Japoniją, savo delegacijas į patikėtinių pasitarimą. Britų, Rusijos ir Kinijos atstovai dėl to dar nieko nepareiškę.

- ČEKOSLOVAKIJOJ, kaip SW radijas praneša, demantuojama žinia, kad Čekoslovakijos valiuta susvyravusi.

4

- SOVIETAI DEMENTUOJA britų spaudos paskelbtą žinią, kad Vokietijos rusų zonoje rusų igulos bei slaptoji policija apie Brandenbą suimtinę vokiečių jaunimą ir gabana juos į lagerius. Sovietų paŕymima, jog liėpos mėn. turėvė suimti 48 jaunuoliai už netaisyklingą dalyvavimą slaptosiose teroristų ir sabotažiniškų organizacijose, kur būvė mokomasi vartoti ginklą prieš sovietų kariuomenės administraciją. Dvi tokios organizacijos būvė susuktos apie Cėttbus. DPD žiniomis, kaip Londonas sako, Berlynė atvykusi grupė moterų teirautis dėl savo sėnų, kurie kažkur ėingė be žinios.

- R.G.WELLES, žymus anglų rašytojas, kurio romanai iš atėitios gyvenimo plačiai pasklidę pasaulyje; Londono žiniomis, vakar, turėdamas 79 m. anėiaus Anglijoj mirė.

- JAPONIJOS KAPITULIACIJOS PAMINĖJIMO progą, Beromėsterio žiniomis, Ąiangkaiėekas išleidęs 6 punktų pareiėkimą, kuriuo pabrėžia, jog jo vyriausybė siekianti sudaryti Kinijoj konstitucinę vyriausybę, ėtraukdama ė valdėią visas partijas. Be to, apėliuoja, kad komunistai atsisakytų ėėgos vartojimo kovoje dėl kraėto valdėios.

- P.ĀTRIKOJ streikuoja angliakasiai, reikalaudami pakelti atlyginimą. Prie Johannesburgo, Frankfurto žiniomis, per susiėūrimą žuvė 6 asmenys.

- MUSSOLINI LAVONAS, kaip Londonas praneėa, jau surastas Pavijos vienuolyne arti Milano. Prieė 4 mėn. jis buvo ėėvogtas iš Milano kapinių. Lavonas rastas ėsuktas ė du maiėus. Ryėium su tuo ėsa suimti du vienuoliai.

- JAV ŽVALGYBA paskelbė apie suėmimą asmenį, kurio nei pavardė, nei gyvenamoji vieta dar naskelbiama ir kuris rengėsi nuėžudyti prez.Trumaną /SaS VIII.4/.

VIETOS ŽINIOS

- RYT ŽOLINĖ - švė.Papėlės Dangun ėmimo šventė. Pamaldos "Vytauto" bendr.koplyėioj 8 ir 8;30 val., o-moksleiviams 9,30 val. Šv.Āntano baėnyėioj 11;30 val. Ėėpaėinėių bus klausoma "Vytauto" b.koplyėioj per miėias.

- RELIGINIS KONCERTAS, rengiamas L.R.Kryėiaus Kempteno skyriaus, ėvyksta rytoj 19 val. šv.Lauryno baėnyėioja. Dalyvauja smuikininėkas Ėz.Vasyliėnas, kuriam vargonais pritars Fr.Lehrdorfer. Ėėjimas ė koncertą laisvas, tik už programas bus renkamos aukos koncerto ėėlaidoms atlyginti.

- DR.V.KURDIRKOS PRADėIOS MOKYKLĀ ġiandien pradėio naujus mokėlo metus. 9 val. bendrabuėio koplyėioj buvo atlaikytos pamaldos, dalyvaujant mokiniams, mokytojams ir mokinių tėvams. Klob.kun.Stanėviėius ta progą pasakė atitinkamą pamokslą.

- KONTROLINĖS PLAUKYMO RUNGTYNĖS bus vytoj /VIII.15/ 16 val.miestė plaukykloje /Stadtbad/. Rungtynių dalyviai lietuviai renkasi 15,30 val. ė plaukymo mokyklą.

- MŪSŲ DARėE, - kaip vienas skaitytojas raėo, - pastebėta, ėkad ėia lankosi kai kurie mŭsų vaikai, net paaėnuoliai, tik tam, kad galėtų ėė vieno ar kito sklypo vogėiomis pasiskinti ar pasiraisti mėgiamų darėzovių. Jei toks jų "pasivaikėėiojimas" bus dar pastebėtas, tai, - kaip tas skaitytojas pabrėžia, - jų, tų grabėtautojų, pavardės bus vieėumai paskelbiamos.